

บทที่ 3

การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ปี 2551

การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ปี 2551 ของจังหวัดศรีสะเกษ มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง 4 คน ได้แก่

หมายเลข 1 นายเรวัตตะ สุนพงษ์สีมานนท์

หมายเลข 2 นายชวลา สัมพันธ์รัตน์

หมายเลข 3 นายวิเชียร กันฉ่อง

หมายเลข 4 นายอนุสิทธิ์ พงศ์จรัสเกษม

แต่ผลจากการเลือกตั้งเป็นไปตามการวิเคราะห์วิจารณ์ของประชาชนและสื่อในพื้นที่ คือ แท้จริงแล้วจะเป็นการแข่งขันระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2 ราย นายชวลา สัมพันธ์รัตน์ อดีตสมาชิกวุฒิสภาจากการเลือกตั้ง 19 เมษายน 2549 และนายวิเชียร กันฉ่อง อดีตสมาชิกผู้แทนราษฎร 6 สมัย พรรคประชาธิปัตย์ ดังจะเห็นได้จากคะแนนของนายชวลา สัมพันธ์รัตน์ และนายวิเชียร กันฉ่อง ที่ได้รับเป็นหลักแสน ขณะที่ผู้สมัครอีก 2 ราย ได้คะแนนเพียงคนละหมื่นเศษ

การเลือกตั้งครั้งนี้มีผู้ไปใช้สิทธิร้อยละ 68.93 ต่ำกว่าเป้าที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 อำเภอที่มีผู้ไปใช้สิทธิสูงสุด คือ อำเภอนาโงก ต่ำสุดมี 2 อำเภอ คือ อำเภอกันตังและอำเภอปะเหลียน นายวิเชียร กันฉ่อง ได้คะแนนเสียงมากกว่านายชวลา สัมพันธ์รัตน์ ในพื้นที่ 8 อำเภอ จาก 10 อำเภอ นายวิเชียร กันฉ่อง จึงได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาของจังหวัดศรีสะเกษคนแรกที่มาจากการเลือกตั้ง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 รายละเอียดผลการเลือกตั้งสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก ตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สรุปผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดศรีสะเกษ วันที่ 2 มีนาคม 2551 ภาพรวมทั้งจังหวัด

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน		จำนวนบัตร (1)						คะแนนของผู้สมัครหมายเลข (2)				ตรวจสอบรายการที่	
		ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	%	เป็นคะแนน	%	เสีย	%	ไม่ประสงค์	%	ร้อยละ	ชวลา	วิธีชว	นฤทธิ์	1
1	เมืองตรัง	105,421	68,085	64.58	63,465	60.20	1,069	1.57	3,551	5.22	4,431	27,421	1,355	ถูก	ถูก
2	หัวยอด	65,576	41,417	63.13	38,473	58.67	885	2.06	2,089	5.04	1,504	19,703	4,043	ถูก	ถูก
3	รัษฎา	17,097	13,315	77.88	12,528	73.28	218	1.64	569	4.27	431	6,385	756	ถูก	ถูก
4	วังวิเศษ	27,069	19,201	70.93	18,284	67.55	347	1.81	570	2.97	756	10,571	794	ถูก	ถูก
5	กันตัง	58,538	36,658	62.62	34,389	58.75	743	2.03	1,526	4.16	2,136	17,645	745	ถูก	ถูก
6	สีดา	22,263	17,929	80.53	16,667	74.86	355	1.98	907	5.06	1,022	8,126	655	ถูก	ถูก
7	ย่านตาขาว	41,754	28,999	69.45	27,191	65.12	564	1.94	1,244	4.29	926	12,856	516	ถูก	ถูก
8	ปะเหลียน	45,272	28,349	62.62	26,790	59.18	509	1.08	1,050	3.70	856	14,063	568	ถูก	ถูก
9	นียง	26,928	22,098	82.06	20,665	76.74	485	2.19	948	4.29	2,376	10,354	337	ถูก	ถูก
10	หาดสำราญ	10,462	6,798	64.98	6,382	61.00	169	2.49	247	3.63	251	3,194	208	ถูก	ถูก
นอกเขตจังหวัด-มอกราชอาณาจักร		6,928			6,085	87.83	88	1.27	755	10.9	303	3,496	185	ถูก	ถูก
รวมทั้งสิ้น		420,380	289,777	68.93	270,919	93.49	5,402	1.86	13,456	4.64	14,994	133,814	10,162	ถูก	ถูก

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดศรีสะเกษ

การลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดศรีสะเกษ ได้กำหนดหน่วยเลือกตั้งล่วงหน้า ในวันที่ 23 และ 24 กุมภาพันธ์ 2551 ไว้ดังนี้

เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้ง

อำเภอเมืองศรีสะเกษ	ที่	โรงเรียนเซนต์คาเบรียล 2 สนามกีฬาเทศบาลนครศรีสะเกษ
อำเภอห้วยยอด	ที่	ศาลาประชาคมอำเภอห้วยยอด
อำเภอรัญญา	ที่	ศาลาประชาคมอำเภอรัญญา
อำเภอวังวิเศษ	ที่	ศาลาประชาคมอำเภอวังวิเศษ
อำเภอกันตัง	ที่	หอประชุมโรงเรียนกันตังพิทยากร
อำเภอย่านตาขาว	ที่	ศาลาประชาคมอำเภอย่านตาขาว
อำเภอสิเกา	ที่	ศาลาประชาคมอำเภอสิเกา
อำเภอปะเหลียน	ที่	ศาลาประชาคมอำเภอปะเหลียน
อำเภอนาโยง	ที่	ศาลาประชาคมอำเภอนาโยง
อำเภอหาดสำราญ	ที่	ศาลาประชาคมอำเภอหาดสำราญ

เลือกตั้งกลางนอกเขตจังหวัด

ที่โรงเรียนเซนต์คาเบรียล 1 สนามกีฬาเทศบาลนครศรีสะเกษ จำนวนผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งล่วงหน้าทั้ง 2 วัน มีจำนวนใกล้เคียงกัน ทั้งผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงล่วงหน้าในเขตเลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 รายงานผลการลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า ในวันที่ 23 และ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551
จังหวัดตรัง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดตรัง ได้รับรายงานจากกกต.เขตทุก
แห่งแล้วว่า ได้มีผู้มาแสดงตนขอใช้สิทธิการลงคะแนนเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งกลาง ทั้งในเขต
เลือกตั้งและนอกเขตจังหวัด ดังนี้

ก. ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้ง

ที่	รายการ	จำนวน(คน)		หมายเหตุ
		23 ก.พ. 51	24 ก.พ. 51	
1	อำเภอเมืองตรัง โรงยิมเนเซียม 2 สนามกีฬาเทศบาลนครตรัง	1,095	1,295	
2	อำเภอห้วยยอด ศาลาประชาคมอำเภอห้วยยอด	337	421	
3	อำเภอรษฎา ศาลาประชาคมอำเภอรษฎา	129	162	
4	อำเภอวังวิเศษ ศาลาประชาคมอำเภอวังวิเศษ	127	151	
5	อำเภอกันตัง หอประชุมโรงเรียนกันตังพิทยากร	520	543	
6	อำเภอย่านตาขาว ศาลาประชาคมอำเภอย่านตาขาว	447	391	
7	อำเภอสิเกา ศาลาประชาคมอำเภอสิเกา	506	411	
8	อำเภอปะเหลียน ศาลาประชาคมอำเภอปะเหลียน	280	250	
9	อำเภอนาโยง ศาลาประชาคมอำเภอนาโยง	539	270	
10	อำเภอหาดสำราญ ศาลาประชาคมอำเภอหาดสำราญ	110	169	
รวม		4,090	4,063	

ข. ที่เลือกตั้งกลางนอกเขตจังหวัด

ที่	รายการ	จำนวน (คน)		หมายเหตุ
		23 ก.พ. 51	24 ก.พ. 51	
1	โรงยิมเนเซียม สนามกีฬาเทศบาลนครตรัง	594	479	
รวม		594	479	
รวมทั้งหมด		4,684	4,542	9,226

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดตรัง

บรรยากาศทั่วไปในการเลือกตั้ง

ช่วงรับสมัครเลือกตั้ง

การรับสมัครสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดศรีสะเกษ ดำเนินการที่อาคารเอนกประสงค์ของเทศบาลนครศรีสะเกษ ในวันแรกของการรับสมัคร บรรยากาศคึกคักเนื่องจากมีผู้มาสมัครจำนวน 3 คน ผู้สมัครสามารถตกลงกันได้เรื่องหมายเลข คือให้หมายเลขตามลำดับของการมาถึงสถานที่รับสมัคร นายเรวัตตะสุนพงษ์สิมานนท์ ได้หมายเลข 1 หมายเลข 2 นายชวลา สัมพันธ์รัตน์ หมายเลข 3 นายวิเชียร กันต่อง หลังจากวันแรก บรรยากาศการรับสมัครเงียบเหงาไปอีก 3 วัน ไม่มีผู้สมัครเพิ่มเติม จนกระทั่ง 10.50 น. จึงมีผู้มาสมัครเพิ่ม 1 คน คือหมายเลข 4 นายนฤทธิ พงศ์จรัสเกษม

ช่วงการเลือกตั้ง

หากเปรียบเทียบกับบรรยากาศการเลือกตั้ง ส.ว. ครั้งก่อน คือ ในปี 2549 ประชาชนผู้มีสิทธิส่วนใหญ่ให้ความเห็นตรงกันทำนองเดียวกันว่า “ครั้งก่อนเลือก 2 คน หนูก (สนุก-ผู้วิจัย) ครีกครีนกว่า” เล่นเบี้ย (พนัน-ผู้วิจัย) ว่าใครได้คะแนนมากกว่าใคร “และหากเปรียบเทียบกับ การเลือก ส.ส. การเลือก ส.ส. คึกคักกว่ามาก บรรยากาศการเลือกตั้ง ส.ว. วันที่ 2 มีนาคม 2551 ผู้มีสิทธิออกเสียงส่วนใหญ่พูดตรงกันในทุกอำเภอว่า “เงียบ” กรรมการประจำหน่วยหลายหน่วยอยู่ในสภาพ “นั่งเหงา” หน่วยเลือกตั้งในพื้นที่รอบนอกผู้มีสิทธิจะค่อย ๆ ทอยอกันมา หลังจากเสร็จงานในสวนยางแล้ว แต่หน่วยเลือกตั้งในอำเภอเมือง กรรมการประจำหน่วยบอกว่า ช่วงบ่ายไม่ค่อยมีคนมาลงคะแนน เช่นหน่วยเลือกตั้งที่ 60 โรงเรียนวัดควนวิเศษ ซึ่งเป็นหน่วยที่นายชวน หลีกภัย มีชื่อในทะเบียนแต่เนื่องจากว่านายชวน หลีกภัยได้ไปใช้สิทธิล่วงหน้าแล้ว ในวันเลือกตั้งช่วงบ่ายกรรมการประจำหน่วยจึงอยู่สภาพ “นั่งเหงา” และบอกเล่าว่า “นายชวนไม่มา ที่วีทีไม่มีมา” หรือหน่วยเลือกตั้งที่สมาคมไทรหลัก จำนวนผู้มีสิทธิตามบัญชีรายชื่อมี 700 คนเศษ จนเวลา 14.50 มีผู้มาใช้สิทธิประมาณ 400 คน หน่วยเลือกตั้งที่ 1 หอจดหมายเหตุผู้มีสิทธิตามบัญชี 630 คน เหลือเวลาอีก 1 ชั่วโมงเพิ่งมาใช้สิทธิ 304 คน เจ้าหน้าที่หัวหน้าหน่วยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมด้วยว่า ผู้ที่มาใช้สิทธิส่วนใหญ่อายุ 35 ปีขึ้นไป ผู้มีสิทธิที่เป็นวัยรุ่น หนุ่มสาวแทบไม่มาใช้สิทธิกันเลย และหน่วยเลือกตั้งที่คลองห้วยยาง ซึ่งในตอนเช้ามีรายงานชมเชยจากผู้ใช้สิทธิผ่านทางวิทยุ สวท. ครั้งว่า เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยให้บริการรวดเร็วด้วยอัธยาศัยที่ดียิ่ง ในช่วงบ่ายก็มีสภาพ “เงียบเหงา” ตลอดเวลาที่ไปสังเกตการณ์ประมาณ 30 นาทีไม่ปรากฏว่ามีผู้มาขอใช้สิทธิเลยแม้แต่คนเดียว บรรยากาศการเลือกตั้ง ส.ว. ครั้งนี้ในทรรศนะของผู้มีสิทธิหลายรายจึงเป็นว่า “ผู้เลือก ส.จ. ก็ไม่ได้ เลือก ส.จ. ยังตื่นตื่นกว่า”

ในด้านการแข่งขันระหว่างผู้สมัครด้วยกันเอง ชัดเจนจากข้อสรุปของทุกฝ่ายได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น สื่อมวลชนท้องถิ่น ผู้มีสิทธิออกเสียง คณะทำงานของผู้สมัครว่า การเลือกตั้งครั้งนี้แท้จริง

คือ การแข่งขันของผู้สมัครเพียง 2 คน (หมายเลข 2 และ หมายเลข 3) และเป็นการแข่งขันที่ไม่รุนแรงเพราะมาจากฐานเสียงกลุ่มเดียวกัน” คือ ฐานเสียงของพรรคประชาธิปัตย์

ช่วงการนับคะแนน

การนับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง โดยรวมได้รับความสนใจน้อยเช่นกัน ในหลายหน่วยกรรมการนับคะแนนบอกว่ามีผู้สนใจไปสังเกตการณ์หรือเป็นพยานน้อยมาก เช่น หน่วยเลือกตั้งที่ 1 มีพยานคือผู้วิจัยและทีมงาน รวม 4 คน เท่านั้น กรรมการประจำหน่วยบางคนให้ข้อคิดเห็นว่า คนสนใจมาดูการนับคะแนนน้อยเพราะรู้สึกว่ ส.ว. เป็นเรื่องไกลตัว “เลือก อบต. คนจะสนใจมากเพราะใกล้ตัว”

ช่วงการประกาศผล

เนื่องจากการรวมคะแนนการเลือกตั้ง ส.ว. ไม่มีการขึ้นป้ายรายงานผลการเลือกตั้ง เช่น การเลือกตั้ง ส.ส. แต่ใช้การส่งผลคะแนนจากหน่วยไปรวมที่อำเภอ และอำเภอรายงานไปยังศูนย์ที่สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดโดยระบบออนไลน์ (online) ซึ่งสามารถทำได้โดยสะดวกและสามารถรายงานผลการเลือกตั้งทั้งจังหวัดได้ภายใน 4-5 ชม.ของวันเลือกตั้ง

โดยระบบดังกล่าว บรรยายการรายงานผลการเลือกตั้งและการประกาศผลการเลือกตั้งจึงเป็นไปอย่างเงียบ ๆ และเหงา ๆ

ช่วงหลังจากประกาศผล

หลังจากประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว บรรยายโดยรวมทั้งจังหวัดเรียบร้อยดี จากการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มูลนิธิของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่ปรากฏการร้องเรียน หรือฟ้องร้องจะมีอยู่บ้างก็เป็นลักษณะบัตรสนท่

ในด้านผู้สมัครรับเลือกตั้ง หลังจากทราบผลผู้สมัครที่ไม่ได้รับการเลือกตั้ง นายชวลา สัมพันธ์รัตน์ หมายเลข 2 ได้จัดรถติดเครื่องกระจายเสียงวิ่งตระเวนในตัวเมืองขอขอบคุณประชาชนที่ไปลงคะแนนเสียงให้ นายเรวัตตะ ผู้สมัครหมายเลข 1 ขึ้นไปสเตอร์ ขอขอบคุณทุกคะแนนเสียง และให้คำสัญญาว่าจะยังคงรับใช้ชาวดรง นายวิเชียร ดันฉ่อง หมายเลข 3 ผู้ได้รับเลือกตั้ง มีไปสเตอร์ขอขอบคุณและคำประกาศจะทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของจังหวัดรงมี 4 คน ดังนี้

หมายเลข 1 นายเรวัตตะ สุนพงษ์สีมานนท์ พื้นเพเป็นคนอำเภอนาโยง ครอบครัวเป็นที่ยอมรับนับถือในพื้นที่โดยเฉพาะพี่ชายที่ให้ที่ดินตั้งโรงเรียนประจำอำเภอ และให้ทุนการศึกษากับโรงเรียน รวมทั้งเป็นเจ้าของบริษัทผลิตภัณ์อาหารทะเลขนาดใหญ่ในอำเภอเมือง ส่วนตัว

นายเรวัตตะ มีพื้นฐานการศึกษาที่ดีมาก ได้รับปริญญาหลายสาขา จากมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ มีประสบการณ์การทำงานที่กรุงเทพมหานครทั้งในภาครัฐและเอกชนที่หลากหลาย

นายเรวัตตะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นครั้งแรก คาดคะเนกันว่าฐานเสียงสำคัญน่าจะเป็น อำเภอนาโยง และกลุ่มพนักงานโรงงานบริษัท และคนที่อาจสนใจผู้สมัครหน้าใหม่ ที่มีความรู้และประสบการณ์สูง การสมัครครั้งนี้ น่าจะเป็นการชิมลาง จึงเป็นลักษณะ “เปิดตัว” และนำตัวกับชาวตรัง เนื่องจากไปทำงานที่กรุงเทพเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหากจะมีปรากฏการณ์ตามที่สื่อท้องถิ่นฉบับหนึ่ง พาดหัวข่าวว่า “ชวลา” ชน “วิเชียร” ตึกชิงเก้าอี้ ส.ว. “เรวัตตะ” รอเสียง (Dusit News.com. ข่าวจากทับเที่ยงโพสต์, สุกร, 08 กพ. 2008) ก็เป็นโอกาสที่ดี

นายเรวัตตะถูกคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพิกถอนสิทธิ เนื่องจากปรากฏชื่อในฐานข้อมูลของคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าเป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทย โดยสิ้นสุดการเป็นสมาชิกพรรคมายังไม่ครบ 5 ปี นายเรวัตตะ สุนพงษ์สีมานนท์ ได้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีการเมืองขอคืนสิทธิการเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ศาลได้ไต่สวน และที่สุดได้พิพากษาชี้ขาด คืนสิทธิให้กับนายเรวัตตะ สุนพงษ์สีมานนท์ เมื่อวันที่ 18 ก.พ. 2551 นายเรวัตตะ สุนพงษ์สีมานนท์ จึงเหลือเวลาหาเสียงอย่างปลอดภัยไม่ถึง 1 เดือน

หมายเลข 2 นายชวลา สัมพันธ์รัตน์ อาชีพแพทย์ อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ตรัง อดีตสมาชิกวุฒิสภาจากการเลือกตั้งปี 2549 พื้นเพเป็นคนอำเภอย่านตาขาว ครอบครัวย้ายมาตั้งที่อำเภอนาโยง บิดามารดาเป็นคนดีช่วยเหลือสังคมมาโดยตลอดเช่นเป็นกรรมการโรงเรียน ภริยาเป็นเจ้าของและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเอกชนมีชื่อเสียงของจังหวัด คาดคะเนกันว่าฐานเสียงสำคัญคือเขตอำเภอย่านตาขาวและอำเภอเมือง กลุ่มวิชาชีพแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล อสม. กลุ่มครูและผู้ปกครองโรงเรียน และมีเสียงเล่าลือว่า อาจจะได้คะแนนเสียงจากฐานเสียงของพรรคประชาธิปัตย์บางส่วน ผ่านการสนับสนุนของคนในสังกัดพรรคประชาธิปัตย์

หมายเลข 3 นายวิเชียร คันจ่อง อาชีพเดิมคือทนายความ ในด้านการเมืองได้เต้าจากระดับท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาจังหวัด และอดีต ส.ส. 6 สมัย พรรคประชาธิปัตย์ ลงสมัครและได้รับเลือกตั้งคู่กับนายชวน หลีกภัย นายแพทย์ สุกิจ อัถโถปกรณ์ ต่อมาได้หันหลังให้การเมือง และไปประกอบอาชีพเกษตรกรและทำงานด้านสังคม เป็นกรรมการโรงเรียนและสถาบันการศึกษาคาดคะเนได้ว่า ด้วยความสัมพันธ์ต่อเนื่องยาวนานในพื้นที่น่าจะได้รับ การสนับสนุนจากฐานเสียงของพรรคประชาธิปัตย์โดยเฉพาะกลุ่มผู้นำในพื้นที่รอบนอก และอาจจะรวมถึงบุคลากรในแวดวงการศึกษา

หมายเลข 4 นายธนฤทธิ์ พงศ์จริยเกษม (นายอรรัตน์ ศรีสุตสะอาด) อาชีพเกษตรกร มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือคือเป็นอดีตสมาชิกสภาเทศบาล เทศมนตรีอำเภอห้วยยอด และสมาชิกสภาจังหวัด (อำเภอห้วยยอด-อำเภอรัษฎา) เป็นผู้สมัครที่เปิดตัวช้ากว่าคนอื่น ๆ ทั้งหมด การหาเสียงมีน้อยกว่าผู้สมัครคนอื่น ๆ มาก จึงยากจะคาดคะเนว่าฐานเสียงจะเป็นคนกลุ่มใดและมีผู้ตั้งข้อสงสัยถึงจุดประสงค์ในการลงสมัคร เพราะในช่วงแรกไม่มีโปสเตอร์ ไม่มีใบปลิว ไม่มีการลงพื้นที่ปรากฏตัว แม้ในเขตอำเภอห้วยยอดที่เคยเป็นสมาชิกสภาจังหวัด ผู้มีสิทธิออกเสียงในอำเภอห้วยยอดหลายรายได้รับรู้ว่านายธนฤทธิ์เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยผู้หนึ่งจากคำบอกเล่าของผู้เก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้มีสิทธิออกเสียงคนหนึ่ง ถึงขนาดตั้งข้อสงสัยว่าการสมัครครั้งนี้เหมือนไม่มุ่งถึงชัยชนะ อาจจะเป็นการสมัครเพื่อหวังตัดคะแนนของผู้สมัครบางคนหรือไม่ เนื่องจากผู้สมัครที่มีแนวโน้มจะชนะมีเพียง 2 คน ล้วนมาจาก “ค่ายเดียวกัน”

กลวิธีในการหาเสียง

กลวิธีการหาเสียงของผู้สมัครจะมีรูปแบบและกระบวนการส่วนใหญ่เหมือนกัน ในการหาเสียง ผู้สมัคร 3 ใน 4 คน ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า จะต้องแบ่งเวลาเกือบครึ่งหนึ่งของเวลาหาเสียงไปทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน คือ ต้องทำหน้าที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งควรต้องทำ แต่ไม่ได้ทำ เช่น ต้องบอกชาวบ้านว่าจะเลือกตั้งกันวันไหน เลือก ส.ว. ได้กี่คน เลือก ส.ว. ไปทำหน้าที่อะไร

กลวิธีการหาเสียงที่ผู้สมัครทุกคนใช้เหมือนกัน ได้แก่

1. การลงพื้นที่ พบปะประชาชน หรือการเกาะประตูบ้านและปราศรัย ตลอดช่วงเวลากาหาเสียงตั้งแต่เช้าจรดค่ำ ผู้สมัครต้อง “เดิน” พบปะประชาชน ปราศรัย แจกใบปลิว แผ่นพับ กลวิธีนี้สำคัญมากสำหรับการหาเสียงกับชาวใต้ ขณะเก็บข้อมูล คำบอกเล่าที่ผู้วิจัยได้รับมากที่สุดคือ เบอร์ 2 มาแล้ว มา 2 ครั้งแล้ว “เบอร์ 3 วิเชียรก็มาแล้ว”

ผู้สมัครที่ใช้กลวิธีนี้อย่างเข้มแข็งมากที่สุดมี 2 คนคือ นายชวลา สัมพันธ์รัตน์ (หมายเลข 2) และนายวิเชียร กันฉ่อง (หมายเลข 3) ในช่วงโค้งสุดท้ายของการหาเสียง ผู้สมัครบางคนเช่น นายวิเชียร กันฉ่อง บอกเล่าว่าเหนื่อยมากจนต้องใช้วิธี “นั่งรถโบกมือ” และหยุดลงไปพักหายปราศรัยในที่ชุมชน เช่น ตามตลาดนัด หรือมัสยิด เป็นต้น

2. การแจกแผ่นพับ ใบปลิว แนะนำตัว อาจจะแจกด้วยตนเองหรือผู้ช่วยหาเสียงนำไปแจก รวมทั้งการจัดทำโปสเตอร์ขนาดใหญ่ ขนาดข้อมไปปิดไว้ในที่ชุมชน เช่น ริมถนนใหญ่ บริเวณ 3-4 แยกเป็นต้น จากการสังเกต และการสัมภาษณ์ ได้พบว่าผู้สมัครที่ใช้กลวิธีนี้มากที่สุดตั้งแต่เริ่มต้นคือ นายชวลา (หมายเลข 2) และนายวิเชียร (หมายเลข 3)

3. การใช้รถแห่ (รถกระบะเล็ก ติดตั้งลำโพงกระจายเสียง-ผู้วิจัย) ผู้สมัครทุกคนจะมีรถแห่อย่างน้อยคนละ 1 คัน ปัดรูปและหมายเลขของผู้สมัครและจับตระเวนไปในพื้นที่พร้อมเปิดคำปราศรัยของผู้สมัคร และในวันที่มีการจัดเวทีของคณะกรรมการเลือกตั้ง รถแห่ของผู้สมัครจะไปรวมตัวในบริเวณเวที ในบรรดาผู้สมัครทั้ง 4 ราย รถแห่ของผู้สมัครหมายเลข 2 และ 3 จะพบเห็นได้มาก และบ่อยกว่าของผู้สมัครอีก 2 ราย

4. การขอเข้าไปปราศรัยและแจกบัตรแนะนำตัวในสถานที่ต่าง ๆ ผู้สมัครที่ใช้กลวิธีนี้มากที่สุดคือ นายวิเชียร (หมายเลข 3) ซึ่งเข้าไปในพื้นที่อำเภอรอบนอก และมีประสบการณ์ยาวนานจากการเป็นอดีต ส.ส. ในช่วงเช้าที่ออกพื้นที่พบปะประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรชาวสวนยาง จะยังไม่เสร็จภารกิจ นายวิเชียรจะใช้วิธีการแวะเข้าไปในโรงเรียน ขออนุญาตผู้บริหารพูดปราศรัยหน้าเสาธง และแจกบัตรแนะนำตัว แต่ในบางที่ประชุม เช่น การประชุมประจำเดือนของอำเภอ (ที่ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ผู้สมัครจะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปปราศรัย นายวิเชียร (หมายเลข 3) และนายชวลา (หมายเลข 2) เคยได้รับการปฏิเสธคำขออนุญาตมาแล้ว

5. การออกสัมภาษณ์ทางสื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ทั้งที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการให้ หรือที่ได้รับเชิญจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

6. การใช้ระบบหวัคเแนน คำบอกเล่าของประชาชนในพื้นที่ระบุว่าผู้สมัครคนหนึ่ง มี “หวัคเแนน” ช่วยหาเสียง ผู้สมัครรายนั้นก็ยอมรับว่ามีคนในพื้นที่ เป็นคนที่รู้จักคุ้นเคยกันมาก่อน เป็นฐานเสียงดั้งเดิมสมัยทำงานการเมืองมาก่อน รวมทั้งลูก หลาน ญาติมิตร ในพื้นที่ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ช่วยด้วยแรง เช่น รับใบปลิวไปแจกจ่ายบ้าง ช่วยด้วยสิ่งของ เช่น กระจาดบ้าง หรือช่วยแจ้งข่าวบ้าง โดยไม่มีคำจ้างค่าตอบแทนใด ๆ

7. การขึ้นเวทีปราศรัยที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดขึ้นในทุกอำเภอ ในช่วงเย็น-ค่ำ กลวิธีนี้ผู้สมัครเห็นว่า ไม่ค่อยเป็นประโยชน์เพราะไปพูดกับคนที่ถูกเกณฑ์ให้มาฟัง แต่เพื่อแสดงว่า “ให้ความร่วมมือ” ทุกคนจะไปร่วมปราศรัยบนเวที และลงพบปะและแจกแผ่นพับ บัตรแนะนำตัวกับผู้ที่มีร่วมกิจกรรมเวทีของคณะกรรมการการเลือกตั้งทุกครั้ง

แม้จะใช้กลวิธีหาเสียงที่เหมือน ๆ กัน แต่ลักษณะการใช้และการหวังผลจากการเลือกตั้งใช้กลวิธีหาเสียงของผู้สมัครแต่ละรายจะแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด ผู้สมัครที่มีประสบการณ์การหาเสียงมานานและมากกว่าผู้สมัครรายอื่นๆ ให้คำอธิบายเพิ่มเติมว่า การลงพื้นที่พบปะประชาชนและปราศรัยนั้น ตนจะไม่ไปพบปะประชาชนในพื้นที่ที่ชัดเจนว่าเป็นฐานเสียงของผู้สมัครรายอื่นอยู่แล้ว เพราะจะเป็นการยากที่จะโน้มน้าวให้เปลี่ยนใจและช่วงเวลาหาเสียงสั้นมาก จะเป็นการเสียเวลาไปเปล่า ๆ

โดยภาพรวมของการหาเสียงสรุปได้ชัดเจนว่า

1. การเลือกตั้ง ส.ว. ของจังหวัดครั้งเป็นการแข่งขันกันระหว่างผู้สมัครหมายเลข 2 นายชวลา สัมพันธ์รัตน์ และนายวิเชียร คันเมือง ผู้สมัครหมายเลข 3
2. บรรยากาศการหาเสียงไม่มีลักษณะการแข่งขันที่รุนแรง
3. การหาเสียงยังใช้ “แบบเดิมๆ” และ “ไปเรื่อยๆ”
4. ไม่มีกระแสข่าวเรื่องการซื้อสิทธิขายเสียง

ความรู้และความสนใจของประชาชนต่อ ส.ว. และการเลือกตั้ง ส.ว.

จากการสัมภาษณ์ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ผู้สมัครและคณะทำงานของผู้สมัคร พบว่า ด้านการรับรู้ข่าวสารของประชาชน

1. ประชาชนส่วนใหญ่จะรู้ว่ามีการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกในวันที่ 2 มีนาคม 2551 สำหรับการเลือกตั้งล่วงหน้า ส่วนใหญ่ไม่รู้และไม่สนใจ
2. ประชาชนส่วนใหญ่จะรู้ว่าผู้สมัครหลายคน 3 บ้าง 4 บ้าง แต่ผู้สมัครที่ประชาชนจำนวนมากที่สุดสามารถบอกชื่อได้ถูกต้องมีเพียง 2 หมายเลข คือ หมายเลข 2 หมอชวลา และหมายเลข 3 นายวิเชียร
3. ประชาชนจำนวนหนึ่งโดยเฉพาะที่อยู่อำเภอรอบนอกยังไม่รู้ว่า การเลือก ส.ว. ครั้งนี้เลือกได้เพียง 1 คน ซึ่งแตกต่างจากการเลือกตั้งครั้งก่อนที่เลือกได้ 2 คน /จังหวัด
4. ส่วนใหญ่จะไม่สามารถระบุอำนาจหน้าที่ของ ส.ว. และมีความเข้าใจว่า ส.ว. เป็นเรื่องไกลตัว ไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับตนเองและมีความสำคัญน้อยกว่า ส.ส.
5. เกือบทั้งหมดไม่มีความรู้เรื่อง ส.ว. ประเภทที่มาจาก การสรรหา
6. การรับรู้ข่าวสารการเลือกตั้ง ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารผ่านมาทางช่องทางต่างๆ มาก-น้อย ตามลำดับดังนี้
 - 6.1 ทางโทรทัศน์
 - 6.2 ผ่านทางผู้สมัคร และผู้ช่วยผู้สมัครที่มาพบปะ บอกเล่า แจกแผ่นปลิว แผ่นพับ และโปสเตอร์ของผู้สมัครที่ ปิด/ปักไว้ที่สาธารณะ เช่น ตาม 3 แยก 4 แยก หรือริมถนน
 - 6.3 เอกสารที่คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งไปที่ที่บ้าน (ส.ว. 11 และเอกสารแนะนำการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา)
 - 6.4 รถแห่ของผู้สมัคร
 - 6.5 ผ่านทาง อ.บ.ต.

ด้านความสนใจของประชาชน

1. ประชาชนส่วนใหญ่จะให้ความสนใจ ต่อการเลือกตั้ง ส.ว. ครั้งนี้น้อย แม้ส่วนใหญ่จะบอกว่าจะไปใช้สิทธิ แต่ความสนใจและการให้ความสำคัญต่อการเลือกตั้งมีน้อยมาก ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์หลายรายจะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เช่น “ดูแปลกๆ คุยกับเพื่อนดูคนไม่ค่อยสนใจการเมือง ดูทีวีก็ไม่ดูข่าว รู้สึกเนือย ๆ เหมือนผิดหวังว่าไม่มีอะไรดีขึ้น เห็นว่าไม่มีผู้เอาจริงจังกับบ้านเมือง เบื่อ เอาแต่พรรคพวก” “ดูละครน้ำเน่า ดูการ์ตูนยังดีกว่า” “รู้สึกคนจะผิดหวังเขาก่อนข้างผิดหวัง ส.ส. ที่เลือกกันไปแล้ว เลือกแล้วรัฐบาลทำอะไร ไม่อยากโทษใคร ไม่อยากดูไม่อยากรู้เรื่อง” “เลือกแล้วก็เลิก” “เพิ่งเลือกไป ไม่ทำอะไรก็เลิก” “เบื่อ ไม่ต้องทำอะไรแล้ว (ทำอะไรแล้ว-ผู้วิจัย) เลือกลงนั้น” (เบื่อ ไม่ต้องทำอะไรกันแล้ว เลือกแล้วเลือกอีก-ผู้วิจัย) “ทำงานดีกว่า เบื่อ” “เลือกแล้วรัฐบาลแบบนั้น ส.ส. ก็ไม่คิดถึงประชาชน-เบื่อ” และ “เบื่อพวกนักการเมือง” “เพื่อพวก ส.ส. ส.ว. พวกนี้เอาแต่พวก ลืมมองชาวบ้าน” “พวก ส.ส. ส.ว. ดีแต่ปาก” “เบื่อ แต่ต้องทำหน้าที่” “เบื่อ แลทีวี่มันยังรบกันไม่เลิก” (ดูจากโทรทัศน์ยังทะเลาะกันไม่หยุด-ผู้วิจัย) “เบื่อ ไม่ใช่เพราะเลือกบ่อย แต่เห็นพวกที่เลือกไปแล้ว ผิดหวัง”

2. ประชาชนจะสนใจการเลือกตั้ง ส.ส. มากกว่า ส.ว. บางคนให้ข้อคิดเห็นน่าสนใจ เช่น “เลือก ส.ส. รู้ข่าวมากกว่านี้ ส.ว. ไม่ค่อยรู้อะไรเลย” “คนสมัครไม่โคดเคน ไม่น่าสนใจ คราวก่อน หมอสุกิจ เป็นตัวชูโรง คนรู้จักมาก” (หมอสุกิจ นายแพทย์สุกิจ อัถโถปกรณ์ ส.ว. 2549 ปัจจุบัน ส.ส. พรรคปชป. -ผู้วิจัย) “คนสมัครไม่โคดเคนใจเท่าชุดเดิม การเลือก ส.ว. ครั้งก่อน มีหมอสุกิจ ความไม่สนใจของผู้มีสิทธิออกเสียงที่สืบเนื่องจากตัวผู้สมัคร จึงเป็นเช่นข้อคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งว่า “คนจำนวนหนึ่งเบื่อนายวิเชียร เพราะเป็น ส.ส. เก้าหลายสมัย ไม่มีผลงานโคดเคนชัดเจน หมอชวาลาก็ไม่มีแรงคิงดูคนส่วนใหญ่”

เหตุผลที่ประชาชนจะไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

แม้ผู้มีสิทธิออกเสียงจำนวนหนึ่งจะบ่นบอกเบื่อการเมืองและการเลือกตั้ง แต่ส่วนมากให้สัมภาษณ์ว่าคงจะไปใช้สิทธิด้วยเหตุผล ประมวลได้ดังนี้

1. เป็นหน้าที่ เป็นสิทธิที่ต้องไปเลือกตั้งและไม่อยากเสียสิทธิ
2. ไป แต่จะไม่กาใครสักคน
3. อยากได้คนดีเข้าสภา
4. มีผู้สมัครอยู่ในใจแล้ว
5. เป็นกรรมการ

ข้อสังเกตของกรรมการประจำหน่วย เลือกตั้ง

ในประเด็นการไม่มาใช้สิทธิ กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยได้ให้ข้อสังเกตที่น่าสนใจ ดังนี้

1. กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งในอำเภอหาดสำราญ และอำเภอปะเหลียนได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับผู้ที่ไม่มาใช้สิทธิที่ทำให้สถิติผู้มาใช้สิทธิของหน่วยอยู่ในระดับต่ำว่า สาเหตุหนึ่งมาจากบัญชีรายชื่อไม่เป็นปัจจุบัน บุคคลตามบัญชีรายชื่อ บางคนเสียชีวิตไปแล้ว บางคนไปประกอบอาชีพต่างถิ่น ผู้ใหญ่บ้านเคยแจ้งอำเภอให้แจ้งเจ้าหน้าที่ แต่อำเภอก็ทำอะไรไม่ได้ แจ้งเจ้าบ้านให้ไปดำเนินการ เจ้าบ้านก็ไม่ใส่ใจ คงทิ้งไว้เช่นนั้น จึงจะพบว่าผู้ไม่มาใช้สิทธิจะเป็นบุคคลที่ซ้ำ ๆ กันทุกครั้ง เช่น กรณี ม.4 ตำบลบ้านนา อำเภอหาดสำราญ เป็นต้น

2. ประชาชนจำนวนไม่น้อยไม่เกรงกลัวการเสียดสิทธิตามกรณีที่ไม่มาลงคะแนนเลือกตั้ง เหตุผลที่สำคัญจากการบอกเล่า คือ คนเหล่านั้นไม่มีความคิดจะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน

3. การไม่มาใช้สิทธิไม่น่าจะเป็นว่าไม่รู้เรื่องการเลือกตั้ง เพราะสื่อที่บอกเล่าว่าการเลือกตั้งที่สำคัญที่สุดคือโทรทัศน์ โทรทัศน์ทุกช่องก็เริ่มลงคะแนนไปเลือกตั้ง วันที่ 2 มีนาคม 2551 คนที่ไม่มาก็เพราะไม่มาเองไม่ใช่ไม่มาเพราะไม่รู้

เหตุผลสำคัญที่ประชาชนตัดสินใจลงคะแนนให้กับผู้สมัคร

ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่อยู่ในความสนใจของประชาชนมากที่สุด และเป็นตัวเก็งจะชนะการเลือกตั้งในครั้งนี้ ประมวลจากการสัมภาษณ์บุคคล และการรายงานข่าวของสื่อท้องถิ่นมี 2 คน คือ

1. นายชวลา สัมพันธ์รัตน์ หมายเลข 2 อดีตสมาชิกวุฒิสภาจากการเลือกตั้ง 19 เมษายน 2549 ที่เปรียบเทียบกับตนเองว่า “เหมือนนางรำยังไม่ทันได้รำเขาลายโรงเสียก่อน” (เขารื้อโรงเสียก่อนแล้วผู้วิจัย)

เหตุผลสำคัญที่จะลงคะแนนให้ ตามคำบอกกล่าวของประชาชนคือ

1.1 เป็นหมอ เป็นคนดี มีเมตตา เคยช่วยเหลือในเรื่องการรักษาพยาบาลและในฐานะผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเคยช่วยเหลือสนับสนุนการไปศึกษาต่อ การรักษาพยาบาล

1.2 ครั้งก่อนได้รับเลือกตั้งแล้วยังไม่ทันได้ทำหน้าที่

2. นายวิเชียร คันถ้อง หมายเลข 3 ประชาชนที่สนับสนุนจะเป็นผู้สูงวัยกว่ากลุ่มที่สนับสนุนหมายเลข 2 เหตุผลที่จะลงคะแนนให้ตามคำบอกกล่าวของประชาชนคือ

- 2.1 เป็น “คนแก่คนแก่ ทิ้งกันไม่ได้” ข้อความในแผ่นพับหาเสียงที่ระบุว่าเป็นอดีต ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์ร่วมกับนายชวน หลีกภัย น่าจะเป็นที่มาของคำบอกกล่าวข้างต้น
2. วุฒิสภำทำเรื่องกฎหมาย ก็ต้องเอาคนเรียนกฎหมาย

บทบาทและการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัด

ในการรณรงค์และประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งได้พบว่า กลวิธีสำคัญที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดตรงเลือกใช้ในการรณรงค์และประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสมาชิก มีดังนี้

1. การจัดเวทีกลาง เพื่อให้ผู้สมัครโฆษณาหาเสียง ระหว่างวันที่ 18-19 กุมภาพันธ์ 2551 ณ สนามหน้าที่ว่าการอำเภอทุกอำเภอโดยมีกำหนดการดังนี้

เวลา 17.00 น. ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกเทศมนตรี นายก อบต. สมาชิก สภาเทศบาล สมาชิก อบต. กลุ่มพลังมวลชน และประชาชน พร้อมกัน ณ บริเวณสนามหน้าที่ว่าการอำเภอ

เวลา 17.30 น. การแสดงดนตรี วง อส. สัมพันธ์

เวลา 18.00 น. ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพบปะผู้สมัครฯ พร้อมชี้แจงหลักเกณฑ์ และกติกาการปราศรัยหาเสียง

เวลา 19.30 น. กกต. จว. ตัวแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด นายอำเภอพบปะและให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

เวลา 20.00 น. ผู้ว่าราชการจังหวัดพบปะประชาชนและมอบนโยบายในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เชิญชวนพลังมวลชนร่วมใจกันไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ว.

เวลา 21.50 น. เดินทางกลับ

ทั้งนี้ได้จัดสรรงบประมาณ ดำเนินการเวทีละ 20,000 บาท และอนุมัติเพิ่มเติม ซึ่งประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ข้อมูลว่า อีกจำนวนหนึ่งรวมประมาณ 28,000 บาท/เวที การจัดเวทีกลาง เพื่อเป็นหลักประกันว่า ต้องมีคนเข้าร่วมได้มีข้อตกลงกันไว้ในที่ประชุมจังหวัด 2 ประการสำคัญคือ

1. ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำชาวบ้านมาร่วมในอัตรา 1:10 คน
2. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดไปร่วมงานทุกเวที

จากการสังเกต พบว่า เวทีกลางทุกที่จะมีน้ำให้ดื่ม มีเก้าอี้ให้นั่งจำนวนคนเข้าร่วมโดยเฉลี่ยจากทุกเวทีประมาณ 200 คน/เวที ประกอบด้วยบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเวที กลุ่มมวลชนที่หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐได้จัดตั้งไว้ เช่น สตรีแม่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นต้น มีข้อสังเกตค่อนข้างชัดเจน สำหรับเวทีที่จัดกลางแจ้ง กลุ่มที่ถูก “เกณฑ์” มักจะสวมเสื้อเหมือน ๆ กัน (เสื้อทีม) และส่วนใหญ่จะนั่งฟังที่เก้าอี้ สำหรับคนละแวกใกล้เคียงที่มาร่วม มักจะยืนหรือนั่งคร่อมรถมอเตอร์ไซด์สังเกตการณ์อยู่รอบนอก การสนทนากับกลุ่มที่นั่งที่เก้าอี้ ได้ข้อมูลที่น่าสนใจ เช่น “เขาให้มารับผู้ว่า” “ผู้ว่าน่าจะมาเปิดเวที จะได้ไม่ค้ำก จะได้กลับบ้าน นี่ต้องกรีดขางตอนเช้า แล้วคิดงานอื่นมาทั้งวันแล้ว” บางคนที่มากับผู้ใหญ่บ้านบอกว่า “ไม่ใช่รู้ว่า เรามีไอ้นี้ แต่ก็ไม่ปรี้อ ผู้ใหญ่บอกว่ามาเที่ยวสีกา มาตลาดนัด” “วันนี้เป็นวันนัดเย็นของสีกา ผู้ใหญ่เขารู้อยู่แล้ว”

การสนทนากับคนที่สังเกตการณ์รอบนอก ได้ข้อมูลสอดคล้องกันทั้งหมด ทำนองว่า “อยู่แถวนี้ไม่รู้ว่ามีเวที ชีร์ผ่านก็แวะเข้ามา” “มาแล” หรือ “ไปงานที่วัดใกล้ๆ ผ่านมาเห็นก็แวะ”

2. การจัดทำเอกสารแนะนำการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิ (ส.ว.) จำนวน 8 หน้า บรรจุสาระดั่งนี้ พระบรมราชาบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาแบบใหญ่ เตรียมความพร้อมก่อนไปเลือกตั้ง การใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า นอกเขตเลือกตั้ง สำหรับผู้ที่เคยลงทะเบียนใช้สิทธินอกเขตจังหวัดในการเลือกตั้ง ส.ส. หลักฐานที่ต้องใช้ในวันเลือกตั้ง เรื่องน่ารู้ในการเลือกตั้ง ขั้นตอนการลงคะแนนเลือกตั้งผู้ไม่ใช้สิทธิเลือกตั้ง และมีได้แจ้งเหตุ รายชื่อผู้สมัครพร้อมภาพและหมายเลข การลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า และคำชักชวนให้ไปเลือกตั้ง

เอกสารดังกล่าวได้จัดส่งให้กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทางไปรษณีย์

3. เอกสาร ส.ว. 11 แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบ้าน และหน่วยลงคะแนนเลือกตั้ง ได้จัดส่งทางไปรษณีย์ไปให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกครัวเรือน

4. การจัดให้ผู้สมัครบันทึกเสียง และนำไปเผยแพร่ทางวิทยุ โดยให้ผู้สมัครเขียนบทที่จะโฆษณาหาเสียงด้วยตนเองและกรรมการดำเนินการจะไปจัดจ้างบุคคลที่เป็นกลาง อ่านและบันทึกเสียงลงแผ่นซีดี และส่งไปให้สถานีวิทยุชุมชนจัดสรรเวลาออกอากาศให้คนละ 3 นาที

ข้อมูลเท่าที่ศึกษาได้จากต้นฉบับบทโฆษณาหาเสียงที่ผู้สมัครแต่ละคนเขียนให้นำไปอ่านออกอากาศ ทั้งหมดจะเป็นลักษณะการนำเสนอข้อมูล นับตั้งแต่ชื่อ หมายเลข ประวัติการศึกษา ประวัติและประสบการณ์ในการทำงาน และหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา นำสังเกตว่าไม่มีผู้สมัครรายใดเขียนถึงแนวทางหรือหลักการที่ตนจะยึดถือในการทำหน้าที่กรณีที่ได้รับเลือกตั้ง โดยภาพรวมบทที่จะให้นำไปออกอากาศจะก่อนไปทางการแนะนำตนเองมากกว่าการโฆษณาหาเสียงของผู้สมัคร

5. การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ (คัทเอาท์) เชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันที่ 2 มีนาคม 2551 ซึ่งพบเห็นได้ค่อนข้างน้อยมากในชุมชนอำเภอเมืองครั้ง ประมาณไม่ถึง 10 จุด ขณะที่ในช่วงเวลาใกล้ๆ กัน (วันที่ 9 มีนาคม) จะมีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครครั้ง ป้ายรณรงค์ของเทศบาลจะกระจายเต็มพื้นที่ ทั้งป้ายผ้าที่ติดเป็นช่วงๆ ตามหน้าร้านค้า ป้ายคัทเอาท์ ขนาดมาตรฐาน ป้าย Count down ที่บอกเตือนว่าอีกกี่วันจะถึงวันเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล รวมทั้งป้ายรณรงค์ให้ลงคะแนนให้กับนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล (นายกเทศมนตรี หมายเลข 1 สมาชิกสภาเทศบาลหมายเลข 1 - 6) ทั้ง ๆ ที่เป็นการเลือกตั้งท้องถิ่นที่ไม่มีคู่แข่ง

สำหรับพื้นที่อำเภอรอบนอก จะเห็นป้ายรณรงค์ของคณะกรรมการการเลือกตั้งน้อย ยิ่งขึ้นไปอีก ที่พบ 1 จุด คือ ใกล้บริเวณที่จะจัดเวทีกลาง ป้ายประชาสัมพันธ์ตามอำเภอต่างๆ พบเห็นไม่ถึง 5 ป้าย ต่ออำเภอ

6. การใช้รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ (รถแห่) ซึ่งใช้น้อยมาก พบเห็นเฉพาะช่วงเวลาก่อนการเปิดเวทีในแต่ละอำเภอ

7. การแจกเอกสาร สื่อประชาสัมพันธ์ที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเท่าที่ตระเวนสังเกตตามสถานที่ต่าง ๆ ในช่วง 1 สัปดาห์ก่อนวันเลือกตั้ง ยังไม่เห็นปิดประกาศเผยแพร่ทั่วไป ได้พบปิดไว้ที่หน้าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัด 2 แห่ง เท่านั้น สอบถามเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ ทราบว่าเพิ่งได้รับเอกสารจากส่วนกลางวันที่ 12 - 13 กุมภาพันธ์ และกำลังดำเนินการเริ่มแจกจ่าย

ต่อข้อถามว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์หรือใช้กลวิธีอื่น ๆ ในการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้มากขึ้นหรือไม่ อย่างนั้น เจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ แจงว่า ทำไม่ได้เพราะไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพราะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีนโยบายให้ใช้วิธีจัดเวทีกลางเพื่อให้ผู้สมัครโฆษณาเสียงเป็นสำคัญ ซึ่งอันที่จริงแล้ว น่าจะมีนโยบายให้จังหวัดดำเนินการเองได้ จะได้ผลิตสื่อให้สอดคล้องกับบริบทของจังหวัด

8. การสร้างเครือข่ายประชาธิปไตย จากการบอกเล่าของประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด สำนักงานฯ ได้ร่วมมือกับผู้อำนวยการการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด และผู้อำนวยการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ โดยจัดโครงการสร้างเสริมสำนึกประชาธิปไตยให้กับเยาวชน รองรับการเลือกตั้งในครั้งต่อไป โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาของการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) จำนวน 400 คน จำแนกเป็นตำบล ๆ ละ 2 คน และจัดประชุมเป็นระยะ ๆ ได้เริ่มดำเนินการมาประมาณ 7 - 8 เดือนที่แล้ว เพื่อให้ นักศึกษากลุ่มดังกล่าวเป็นเครือข่าย และเป็นกรรมการประจำ

หน่วยเลือกตั้ง คงจะเห็นได้ว่า จังหวัดศรีสะเกษไม่มีปัญหา เรื่องการจัดหากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เพราะจะมีรายชื่อบุคคล พร้อมหมายเลขโทรศัพท์อยู่จำนวนหนึ่งแล้ว

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการทำหน้าที่รณรงค์และประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดได้ให้ข้อมูลว่า มีอยู่บ้าง ที่สำคัญคือการจัดส่งเอกสาร แนะนำการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ไปให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง สำนักงานกรรมการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดจัดการได้ทันเวลา แต่บางพื้นที่ในบางอำเภอ เช่น พื้นที่อำเภอวังวิเศษ ประชาชนไม่ได้รับเอกสาร อาจจะเป็นเพราะเวลากระชั้นชิดและกระบวนการแจกจ่ายที่ต้องใช้บริการไปรษณีย์ หมู่บ้าน จึงอาจจะส่งไม่ถึงตัวผู้มีสิทธิออกเสียงโดยตรง เพราะพบว่าบางพื้นที่ใช้ระบบฝากไว้ที่บ้านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านแจกจ่ายต่อไปอีกทอดหนึ่ง และผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งบางส่วนได้รับเอกสารแล้วแต่ก็ไม่อ่าน การประชาสัมพันธ์และการรณรงค์ถึงตัว ถึงครัวเรือน จึงไม่ได้ผลมากเท่าที่ตั้งเป้าหมายไว้

การทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์และรณรงค์การเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดในทัศนะของประชาชนและผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น สรุปได้ในทิศทางเดียวกันว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดไม่ได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการรณรงค์และประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีข้อสังเกตว่า “กกต. จังหวัดทำเหมือนพอให้ฟัน ๆ ไป” “การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ครั้งนี้ค่อนข้างน้อย เย็นมาก ครัวเลือกตั้ง ส.ส. มีการประชาสัมพันธ์ที่ดีกว่ามาก” ผู้สมัคร 3 ใน 4 รายบอกว่า “ผู้สมัครต้องทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ และรณรงค์มากกว่าคณะกรรมการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดเสียอีก”

บทบาทในการจัดดำเนินการการเลือกตั้ง และปัญหาในการจัดการเลือกตั้ง

การจัดการเลือกตั้งในวันที่ 2 มีนาคม 2551 นั้น โดยภาพรวมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ปัญหาในการเลือกตั้งมีอยู่บ้างดังนี้

1. ปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับการย้ายที่ตั้งหน่วยเลือกตั้งบางหน่วย เช่น หน่วยที่วัดคลองน้ำเจ็ดย้ายจากศาลาหนึ่งไปอีกศาลาหนึ่ง หรือหน่วยเลือกตั้งที่หอดจดหมายเหตุเฉลิมพระเกียรติ ย้ายจากอาคารหนึ่งไปอีกอาคารหนึ่ง ซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน เห็นกันได้ จึงไม่ยุ่งยาก หรือการที่เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยบางหน่วยไม่มีความแม่นยำในข้อมูลกฎหมาย ปรากฏในรายงานข่าวทางวิทยุท้องถิ่นในวันเลือกตั้งว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งรายหนึ่งไปขอใช้สิทธิโดยใช้บัตรประจำตัวผู้เกษียณอายุ เจ้าหน้าที่รายนั้นจะไม่ให้ใช้สิทธิ ผู้ประสบเหตุจึงรายงานผ่านชมรมคนรักถิ่น ขอให้ สวท. จังหวัดศรีสะเกษ (สถานีวิทยุแห่งประเทศไทย จังหวัดศรีสะเกษ) ช่วยประชาสัมพันธ์ย้ำว่า บัตรที่ทางราชการออกให้สามารถใช้เป็นหลักฐานในการใช้สิทธิเลือกตั้งได้

2. ในด้านการอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบบัญชีรายชื่อ เอกสาร สว. 11 ที่ส่งไปให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แจ้งข้อมูลว่า เจ้าบ้านสามารถตรวจสอบรายชื่อได้ ณ ที่ตั้งหน่วยเลือกตั้ง ภายในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ แต่ข้อเท็จจริงคือไม่มีการปิดบัญชีรายชื่อ ณ ที่ตั้งหน่วยเลือกตั้งส่วนใหญ่ในกำหนดเวลาดังกล่าว สอบถามทางประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้รับทราบว่าได้ดำเนินการเนื่องจากเกรงว่าบัญชีรายชื่อ “อาจจะหายไปได้”

3. ปัญหาสำคัญที่พบในการจัดการเลือกตั้งพบที่หน่วยเลือกตั้งที่ 6 ตำบลสุโสะ อำเภอปะเหลียน คือ การไม่ปิดรูปและหมายเลขของผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข 1 ที่กระดานหน้าหน่วย หัวหน้าหน่วยตอบข้อซักถามว่า “เพิ่งรู้ว่าได้รับสิทธิคืนแล้ว”

4. การจัดการเลือกตั้งล่วงหน้ามีปัญหาที่หน่วยเลือกตั้งของอำเภอเมืองตรัง ณ โรงแรมเนเชอรัล 2 สนามกีฬาเทศบาลนครตรัง ลำดับปัญหาได้ดังนี้

4.1. การประชาสัมพันธ์การย้ายหน่วยลงคะแนนทำได้ไม่ทั่วถึง การเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา หน่วยลงคะแนนล่วงหน้าของอำเภอเมืองตรังจะอยู่ที่โรงเรียนวัดควนวิเศษ แต่การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาล่วงหน้าครั้งนี้ได้ย้ายหน่วยไปอยู่ที่โรงแรมเนเชอรัล 2 สนามกีฬาเทศบาล ซึ่งคณะกรรมการเลือกตั้งได้แจ้งข้อมูลนี้ไว้แล้ว ในเอกสารแนะนำการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ที่จัดส่งไปให้ผู้มีสิทธิทางไปรษณีย์ แต่การประชาสัมพันธ์ในทางอื่น คณะกรรมการฯ ไม่ได้ดำเนินการ ในวันเลือกตั้งล่วงหน้า 23 - 24 กุมภาพันธ์ 2551 จึงเกิดปัญหาขึ้นคือ ผู้มีสิทธิที่ประสงค์จะใช้สิทธิล่วงหน้าหลายรายมากเดินทางไปโรงเรียนวัดควนวิเศษ ครุฑและแม่คำที่โรงเรียนต้องช่วยแนะนำกันตลอดวัน และต่อเนื่องไปจนถึงครึ่งวันเช้าของวันที่ 24 กุมภาพันธ์ ครุฑคนหนึ่งถึงกับบอกว่า “ฝากไปบอก กกต. ให้มาปิดป้ายที่โรงเรียนด้วย” และผู้มีสิทธิรายหนึ่งร้องเรียนกับผู้สื่อข่าววิทยุท้องถิ่น ออกอากาศในอำเภอเมืองตรัง ที่สุดในช่วงบ่ายของวันใช้สิทธิล่วงหน้าวันสุดท้าย จึงมีป้ายแจ้งสถานที่ตั้งหน่วยลงคะแนนล่วงหน้าของอำเภอเมืองไปปิดไว้ที่กำแพงหน้าโรงเรียนที่เป็นที่ตั้งหน่วยเลือกตั้งล่วงหน้าเดิม

4.2. การจัดเตรียมสถานที่หน่วยเลือกตั้งล่วงหน้าเขตอำเภอเมืองพบว่า การอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบบัญชีรายชื่อมีปัญหา บัญชีรายชื่อทุกตำบลจะจัดวางกองไว้บนโต๊ะ ในคันทัน บนโต๊ะจะมีกระดาษพับเป็นรูปสามเหลี่ยมเล็ก ๆ ระบุว่า กองใดเป็นบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิตำบลใด โดยมีเจ้าหน้าที่และลูกเสื่อคอยให้บริการ แต่จำนวนคนที่ให้บริการมีน้อยมาก บัญชีรายชื่อหลายตำบลจึงวางกองสุ่มไว้บนโต๊ะ โดยไม่มีผู้ดูแล เมื่อผู้มีสิทธิมาพร้อมกันหลายคน จึงเกิดขุลมุนในการตรวจบัญชีรายชื่อ บางรายขกบิบบัญชีออกไปที่คันทันอื่นเพื่อตรวจหารายชื่อของตน การเอามาคืนก็ไม่ได้เป็นระบบระเบียบ ลักษณะจึงเป็นนำมาวางสุ่ม ๆ ลงบนโต๊ะที่สามารถเข้าไปถึงได้สะดวก

ลูกเสือประจำคืนที่ได้ทำหน้าที่อย่างเข้มแข็ง ช่วยพลิกหารายชื่อ ช่วยเขียนแบบคำร้องขอใช้สิทธิล่วงหน้าแต่ความอ่อนอาวุโสและจำนวนที่น้อย สถานการณ์จึงวุ่นวายมาก

การอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบบัญชีรายชื่อในวันลงคะแนนเสียงล่วงหน้าของอำเภออื่น ๆ เป็นไปด้วยความเป็นระเบียบ เรียบร้อย รายชื่อปิดไว้บนกระดานหรือที่จัดวางไว้บนโต๊ะจะมีป้ายจำแนกตำบลชัดเจน ทั้งที่ตั้งไว้บนโต๊ะ และที่แขวนเป็นราวเหนือโต๊ะและมีเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยจำนวนเพียงพอที่จะให้บริการ ได้อย่างเป็นระบบระเบียบ

ในส่วนของการจัดการภายในหน่วยเลือกตั้งทุกอย่างเรียบร้อยดี แต่เนื่องจากมีปัญหาการระบายอากาศในหน่วยที่ตั้งอยู่ในโรงอิม กรรมการประจำหน่วยจึงต้องปฏิบัติงานตลอดวันในสภาวะที่บอกว่า “จะเป็นลม”

บทบาทของหน่วยงานและองค์กรอื่นในการเลือกตั้ง

ในการเลือกตั้งวุฒิสภาสมาชิกของจังหวัดครั้งเฉพาะในวันเลือกตั้ง ได้มีองค์กรภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งดังนี้

1. สวท. จังหวัดตรัง ทำหน้าที่รายงานข่าวสลับกับการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ไปใช้สิทธิตลอดทั้งวัน
2. ลูกเสือชั้น ม.1 โรงเรียนวิเชียรมาตุ ลูกเสือที่ผ่านการอบรมของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวก โบกรถ ชี้ทางเข้าไปยังหน่วยเลือกตั้ง และประจำหน่วยช่วยตรวจหารายชื่อและเขียนคำร้อง
3. นักเรียนโรงเรียนสิเกาประชาคงวิทย์ และนักเรียนโรงเรียนบูรณะรำลึก ช่วยเป็นอาสาสมัครรายงานข่าวไปยัง สวท. ตรัง จากหน่วยเลือกตั้งใกล้บ้าน
4. โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครตรัง 7 โรงเรียน ให้นักเรียนตอบแบบสำรวจว่า ผู้ปกครองไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งครั้งก่อนหรือไม่ และครั้งนี้จะไปใช้สิทธิหรือไม่
5. นายอำเภอและผู้นำท้องถิ่น ที่โดดเด่นมากคือ อำเภอย่านตาขาว นายอำเภอตั้งรางวัลให้กับหน่วยที่มีผู้ไปใช้สิทธิครบ 100 เปอร์เซ็นต์ในเวลาเร็วที่สุด ซึ่งเป็นกลวิธีเดียวกับที่ได้ใช้มาแล้วในปีก่อนที่ตั้งรางวัลเป็นคู่ยื่น ในปีนี้ให้รางวัลเป็นโทรทัศน์ ปรากฏผลว่าหน่วยที่มีผู้มาใช้สิทธิครบ 100 เปอร์เซ็นต์เร็วที่สุดคือ หมู่ 3 บ้านใต้ ตำบลทุ่งกระบือ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้าน (นายประภาส วงศ์ชู) ได้ทำหน้าที่อย่างเข้มแข็ง ได้รณรงค์ให้ชาวบ้านไปใช้สิทธิล่วงหน้าไว้แล้วเป็นส่วนใหญ่ เหลือเพียง 42 คน มาใช้สิทธิในวันที่ 2 มีนาคม 2551 จึงครบได้ 100 เปอร์เซ็นต์ ตั้งแต่เวลา 8.27 นาฬิกา ผู้นำท้องถิ่นที่มีบทบาทเข้มแข็งในการรณรงค์ให้ลูกบ้านไปใช้สิทธิยังมีอีกหลายคน อาทิ ที่บ้าน

ปากคลอง หมู่ 9 อำเภอสิเกา แซมปีครบ 100 เปอร์เซ็นต์เร็วที่สุดในการเลือกตั้งครั้งก่อนในครั้งนี
ครบ 100 เปอร์เซ็นต์ เวลา 9.09 น. และที่หมู่ 5 ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอสิเกา ได้ใช้กลยุทธ์แบ่งลูกบ้าน
ให้ช่วยดูแล ชักชวนกันมาลงคะแนน คน : คน และในช่วงบ่ายของวันเลือกตั้งมีการออกอากาศ
เสียงตามสาย เรียกชื่อคนที่ยังไม่ไปลงคะแนน เทศบาลนาโยง มีการกระจายเสียงเชิญชวนให้ไปใช้
สิทธิเลือกตั้งทุกเช้า เป็นต้น

6. ในช่วงโค้งสุดท้ายของการรณรงค์ องค์กรหลายองค์กรได้ร่วมรณรงค์ เช่นมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ เขตการศึกษาตรัง ผู้บริหารได้ประกาศให้เชิญชวนบุคลากรไปใช้สิทธิ จัดรถรับส่ง
นักศึกษาไปใช้สิทธิ อบต. ควนปริง มีป้ายผ้าเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิ เป็นต้น

โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีน้อยกว่าการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (23 ธันวาคม 2550) หลายเท่ามาก ทั้งจำนวนและระดับความเอาใจจริงเอาใจ